

Svår på lägelista nr 133. Myllbänder
 Någon speciell benämning för myllbänderna kan jag
 aldrig minnas att jag hört fast jag nu är 78 år o mitt
 minne sträcker sig c:a 75 år tillbaka i tiden o jag minns
 hela mitt ^{liv} levat bland allmogfolket här i orten. På ortens
 mål hetta det här: "De första Tannerna" eller "Den första
 Tannen" o att: "Gluttonen va kinkad från han (hon) hade
 ont från Tannen", o krampanfallet var spådbarn, som förfaller
 den varit vanligare för än nu, o ser mycket fruktade, ansågs
 ha sin grund i Tandsprickeringer o kallades också för "Tand-
 slag" från "slaget" = epileptiskt anfall. Såvitt kan det
 också förstås gamla tidens "säg" för detta som för så mycket
 annat fast jag inte känner till vilka, man talade bara
 typiskt om sådant i tid som jag minns o det kan vidgått mig
 Vad jag däremot väl minns, då man skämtat därmed
 in i varje tid, är ^{o att} de gamla brukade säga när ett barn
 tidigt fick sina första tänder, det var ett tecken till ett det
 snart kom en ny delning i familjen, ett rykande.

LUF 133

7/6-67

klägra gåvor i samband med första Tunden har jag aldrig
hört något om, men det kan ha undgått mig, men nog
ger man nogg att på mer den visade sig om någon gåva
skulle ha friskt minnt mäsk den nog ha kommit från
godsmoorden som ju från lekarna hade det i rätt gudbarn o
skänkta det bländar o i följde dess utveckling mera än
vad folket är nu, visst anses utvalda ju från födderna.
Men Tunderna komnade ju att ge plats för de nya skuli
men kasta dem i elden o säga: "Ge mig en bentand i
stället för en guldtand." Detta har jag spått varit med om i
hört berättas samma sak från flera olika källor att på be-
kräftat ett det inte var fel uppfattat. Det låter ju underligt:
en bentand i stället för en guldtand, guld är ju mera värdefullt
än ben. Men när jag frågade de gamla har alla svarat att
det skulle vara så, det var ju en viktig tand man vilde
ha o den var väl mer värd än en guldklump i prästen
var ju guldtänder något obekant bland de gamla ur allmoges-
klassen ännu i min barndom. Det hela och har ju dock

gamla medeltigt ä någon bakgrund måste väl en sådan
formel ha allmänt utbredd som den var. Barneit skulle
vad jag vet spåra utifrån handlingen ä uttala formeln, så
fick också jag, fast ingen i mitt hem kunde det hade någon
insikt, det var bara en gammal redning som hade kom.
Det var varit de som gjutit lörsmide tända i någon ask lik-
som annat som tillhört deras kropp uträkta ben ur liden
7 ee. Men hade man det måste de efter levande ha många
reda stjärn så den stide fick allt som hörde kroppen till
med i sin pist, också en kvinnes löfsta hörde dit, annars
kom den stide att "gå igen" den och bruk en del av sig spår.
Men har varit många med sådant så länge något av ödet
skedde gammal kvar eller så länge den generation hade som
var född vid mitten av 1800-talet ä riden iakttaga även
om man inte kunde se några yngre deras tid ut. Men detta
har ju egentligen inte med mjölk-tändarna att göra men slank
med ändå.

Om någon infästning eller infästning av mjölk-tändarna har jag

aldrig hört nämnas den rätt till o mte heller har jag
hört att en man har varit upp i samma tappade första
mycket långt

Jag vågar knappast nämna något där om då jag endast
gissar, men finns det inte en möjlighet att en tappad
Tand kunde bäras som en annulet, en kedja eller ett möre
om någon likesom den s.k. regenturva. Jag var på 50 år
någon mån om att bli en gammal kvinna som det är då
upptäckta vi att hon hade något mycket litet pruntat m-
lindat i ett papper i ett möre om någon, och ju desto desto
ville vi inte öppna det utan låt det följa hem i gärd
mer nog mindre vi vad det kunde vara som inte fylle
något mer än en mätte vara något. Endast om det finns
belägg för att en Tand kunde bäras som annulet, på en
annat sätt för man ta hänsyn till min gissning, men
vår dets, jag nästan angrar att jag nämner något som
kanske inte alls har något för sig, kanske var det en
intryck regenturva i kvinnans papperslure kanske en litet flygskärm

menligt heter fick hon behålla.

Tända som tappades senare gjordes somliga andra brände
den. Jag minns en gammal kvinna på 1890-talet som gjord
sina tända som hon såde sig på tappat utan tandväik ö
pode den i en ask (kanske skribing). Hon var mycket
mig med att inte bärta ut tändri i askkammat här o. d.
då mycket oönsketelse ämnar. Min beundran ö ung arm
kunde bara handla de äldre o dessa samoch de yngre. Andra
sammisken kunde skada mig med människen om de kom
öon något som tillfint deras kropp ö sitta mjukhet o olycka
på dem ö kom sigla att askkammat här ö drog det till mig
kon fick jagas handväik

De nya tändarna hade samma namn som rikspäls
det var enbart uttallet på orten d. d. h. som skiljde
framman (Tann) hjörstann ö kinnstann ö visdennstann
Om den yngre kunde det skänkas en del T. ex. "Har du
allte föd dina visdennstann inne?" eller när någon namn
de att de fanns på plats: "Ja, nu blir du allri klagare än de e."